

Essay in Quran on the Issue of Fetal Sex Determination and Morality with the Approach of Elimination of Science and Religion Conflicts

Mahdi Misaghi Nezhad^{1*}, Morteza Abdoljabari¹, Masud Moslemifard Khaledi², Marzieh Karamkhani³

1- Department of Islamic Education, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Sevom Shaban hospitals, Damavand, Tehran, Iran.

3- Department of Medical Education, Medical Education School, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Human knowledge is a gift of God and according to the evidences, it can achieve mysterious things thus in addition to proving the Noblest of all creatures, can have apparently conflicts with some verses of the Quran. According to divine verses, God determines fetal gender and it seems sex determination is outside of human control. But today, medical and genetic advances on the one hand and possibility of violation of ethical principles and risks caused in the area of moral and social health on the other hand, have made it a serious challenge in science and religion. The religious perspective can teach a targeted program to make a better human life; a program that according to the progress and development of science, with good performance in behavioral patterns, will justify and frame human intervention in the field of medicine and sex determination. Therefore, in this article, along with an explanation of the issue of sex determination and providence, the human intervention, and its alignment with the religion and relation with mental and social health have been expressed.

Keywords: Science, Authority, Health, Morality

جستاری در قرآن با موضوع تعیین جنسیت جنین و اخلاق با رویکرد رفع تعارض علوم تجربی و دین

مهدی میثاقی نژاد^{۱*}، مرتضی عبدالجباری^۱، مسعود مسلمی فرد خالدی^۲، مرضیه کرمخانی^۳

۱- گروه معارف، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۲- بیمارستان سوم شعبان، دماوند، تهران، ایران.

۳- گروه آموزش پزشکی، دانشکده‌ی آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

علم انسان موهبتی الهی است که بنا به شواهد توان دستیابی به ناشناخته‌هایی را دارد که علاوه بر اثبات اشرف مخلوقات بودن آدمی، می‌تواند در ظاهر امر با برخی آیه‌های قرآن تعارض داشته باشد. بر اساس آیه‌های الهی، علم به تعیین جنسیت جنین در اختیار حق تعالی است و یکی از اموری است که ظاهراً راه را بر اختیار انسان در تعیین جنسیت، بسته است. اما امروزه پیشرفت‌های پزشکی و ژنتیکی از یک سو؛ و نیز احتمال تعدی از اصول اخلاقی و خطرهای ناشی از آن در حوزه‌ی سلامت اخلاقی و اجتماعی از سوی دیگر، این مسئله را به چالشی جدی در بحث علم و دین مبدل ساخته است. البته رویکرد و نگاه دینی می‌تواند برنامه‌ی هدفمند برای بهتر و درست‌تر زیستن انسان بیاموزد؛ برنامه‌ی که با توجه به پیشرفت و توسعه‌ی علوم، با عملکرد مناسب در الگوهای رفتاری، اختیار و اراده و مداخله‌ی انسان را در بحث تعیین جنسیت و حوزه‌ی علوم پزشکی، چهارچوب‌مند و توجیه‌پذیر می‌کند. از این رو در این مقاله سعی شده است ضمن اشاره به تعیین جنسیت و مشیت الهی، میزان دخل و تصرف انسان و همسویی این دخل و تصرف، در قالب دین و میزان ارتباط آن با سلامت روانی و اجتماعی تبیین گردد.

واژگان کلیدی: علم، اختیار، سلامت، اخلاق

مقدمه

اسلامی که بنا بر طبیعت و فطرت انسان استوار است و تغییر و تبدلی در آن پدید نمی‌آید^۱، نه تنها سلامت جسمانی و سلامت روانی فرد را در نظر دارد، بلکه آرامش و سلامت جامعه و عملکرد فرد را در قبال آن نیز نادیده نگرفته است و هیچ‌گاه نگاه یک‌سویه به انسانی که خواستگاه زندگی اجتماعی دارد و نیازمند به اجتماعی زیستن است، نداشته و ندارد؛ بلکه زندگی دینی و معنوی را همراه با اجتماعی زیستن، توأمان با هم توصیه می‌نماید. از این رو رابطه‌های علمی نیز، که برآورد زندگی اجتماعی انسان است، با انسان و زندگی معنوی او و آموزه‌های قرآنی نباید در تضاد و تعارض باشد؛ چراکه بنا بر نظریه‌ی روان‌شناسی، یکی از ضروری‌ترین و اساسی‌ترین نیازهای انسان، تأمین معاش و برآوردن نیازهای زیستی‌اش

خلأهای فکری موجود و کم‌کاری در حیطه‌های علمی برای تطبیق آرای علمی روز با علوم دینی، بیش از پیش مسئولیت اندیشمندان حوزه‌ی دین را سنگین می‌کند؛ و البته زمانی که برخی ملحدان و یا دین‌ناباوران به دنبال به رخ کشیدن چالش‌های جدی در این حوزه هستند، باید جدیت بیشتری به خرج داد. از این رو ابتدا باید گفت آیین مقدس اسلام بر اساس رهنمودها و آموزه‌های قرآنی، که تمام قانون‌های آن مطابق طبیعت و سرشت انسان است، سلامت جسمانی و روانی را یک ارزش می‌داند و برای آن اهمیت قائل است و به جای آنکه با بی‌اعتنایی به رعایت اصولی برای چاره‌جویی گرفتاری‌ها باشد، مسئله‌ها را به صورت بنیادی حل کرده تا انسان‌ها راحت‌تر و با آرامش بهتری زندگی کنند.

۱. فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ.

* نویسنده‌ی مسئول مکاتبات: مهدی میثاقی نژاد؛

پست الکترونیک: Misaghin@yahoo.com